

Talevansker

Talevansker skyldes problemer med å lage lyder, forme ord, finne ord eller forstå språk.

Talevansker er forårsaket av en forstyrrelse av evnen til å lage lyder og forme ord med munnen (dysartri) eller problemer med å finne ord eller forstå språk (dysfasi).

Ved dysartri blir uttalen utydelig, men ordene er de riktige. Har man dysfasi er uttalen normal, men ord og setninger kan være mer eller mindre uforståelige.

Hva kommer talevansker av?

Taleforstyrrelser skyldes forstyrrelser i munn og tunge på grunn av muskellammelser, følelsesforstyrrelser i munnhulen eller mangelfull koordinering av muskelbruken.

Språkforstyrrelser skyldes forstyrrelser i språksentrene i storehjernen med svikt i hjernens evne til å finne ord og begreper, å sette disse sammen til meningsfulle setninger eller også svikt i hjernens evne til å forstå ord og setninger man hører.

Bør jeg gå til lege dersom jeg har talevansker?

De fleste kan merke problemer med å finne de riktige ordene av og til, uten at dette er tegn på noen sykdom.

Men dersom man får mere markerte vansker med å finne ord, bruker gale ord og lager rare

setninger, eller dersom uttalen eller tonefallet forandrer seg, bør man oppsøke lege.

Er det noen undersøkelser jeg kan gjøre selv?

Lette taleforstyrrelser merkes best av den enkelte selv eller av de pårørende.

Man bør derfor selv best mulig forsøke å merke seg om det er tungen som svikter og uttalen som endrer seg, eller om det er tanken som svikter og selve språket som endrer seg. Dette kan være til hjelp for legen, som skal finne nærmere ut av plagene.

Ved hvilke sykdommer opptrer talevansker?

Taleforstyrrelser og språkforstyrrelser kan opptre ved mange hjernesykdommer som for eksempel:

- hjerneslag
- hjernesvulster
- multippel sklerose

Taleforstyrrelser kan også opptre ved de typer muskelsvinn som rammer tungen og ansiktet eller ved Parkinsons sykdom